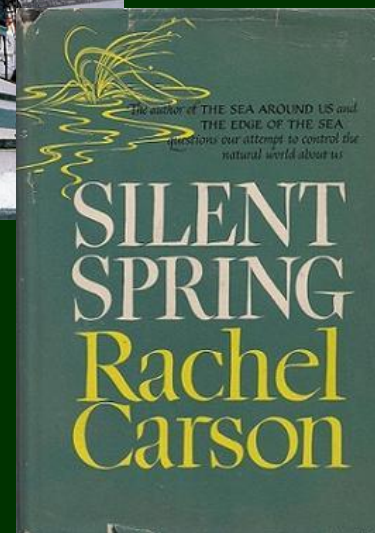

Dějiny ochrany přírody a environmentálních idejí 9

Přednášející: K. Stibral, FSS MU, LS 2021

50. až 70. léta

Toto je zkrácená verze prezentace použité na přednášce. Může být podkladem pro přípravu na zkoušku, ale nemůže obsahovat všechny teze, údaje, komentáře, fakta prezentovaná na vlastní přednášce, která budou předmětem zkoušky.

R. Guha: The age of ecological innocence
- 50. léta po celém světě

Výjimky:

- Carl Sauer
- E. F. Schumacher
- Mirabehn (Madeleine Slade)
- Lewis Mumford

Mirabehn

E. F. Schumacher

1961 **Světový fond na ochranu přírody** (*World Wide Fund For Nature, WWF*), dříve **Světový fond divočiny** (*World Wildlife Fund*)

Zakladatelé: Peter Scott, Julian Huxley, nizozemský princ Bernhard

1961

1970

1986

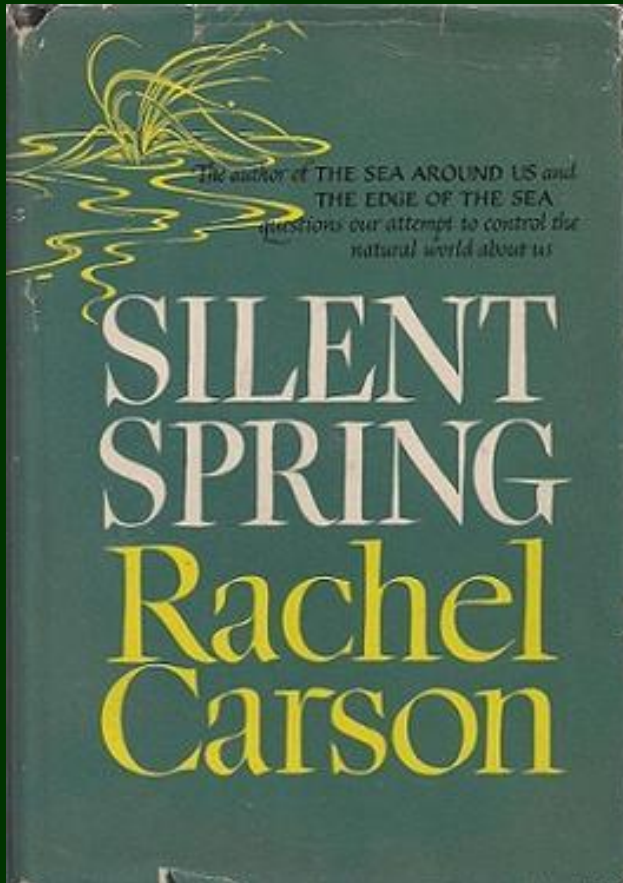

2000

1962

Silent Spring

Rachel Carson (1907 – 1964)

Druhá vlna environmentalismu

Clark Avenue and Clark Avenue bridge,
obscured by industrial smoke, Cleveland, Ohio,
in July of 1973 (Frank J. Aleksandrowicz/NARA)

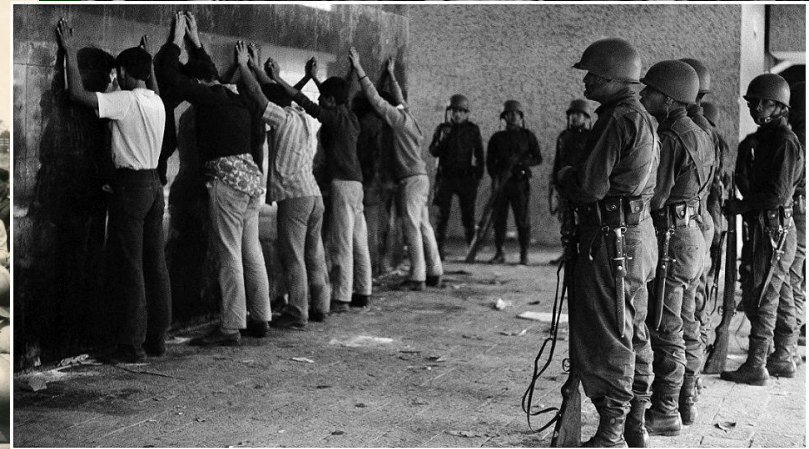
France
1968

USA
1968

Japonsko, Itálie, Jugoslávie, Mexiko...
1968

Japonsko a ČSSR
1968

1969 Založení NOAH v Kodani

NOA^e FORURENINGS-DAG

**Informering og diskussion om forureningsproblemer—
SØNDAG d.9/3-69; H.C.ØRSTED-INSTITUTTET.—**

12.00 - 22.00

UDSTILLING I VANDREHALLEN
Litteratur, plancher, fotos m.m.

13.30 - 17.00 (pause 15 - 15.30)

LANDJORDSPORURENING

"Insekticider og fungicider i landbruget", ved afdelingsbestyrer Chr. Stapel, Statens Plantepatologiske Forsøg.

"Ukrudtsbekæmpelsens konsekvenser for flora og fauna", ved lektor i ukrudtsbekæmpelse Heinrich Haas, Landbohøjskolen.

"Pesticidanvendelsen og den terrestriske fauna", ved lektor Broder Bejer-Petersen, Zoologisk Laboratorium, Landbohøjskolen.

"Plantskytelsesmidler og levnedsmidler", ved professor Sv. Dalgaard-Mikkelsen, Afd. for Farmakologi og Toksikologi, Landbohøjskolen.

13.30 - 17.00 (pause 15 - 15.30)

VANDFORURENING

"Spildevandsforurening af ferskvand", ved afdelingsleder Theodor Andersen, Forureningslaboratoriet, Charlottenlund.

**FRA KL 12⁰⁰: NON-STOP FOREVISNING AF SMUDSFILM
I PAUSEN KL 17⁰⁰-19⁰⁰ VIL MAD KUNNE KØBES I KANTINEN
ALLE ER VELKOMNE!**

"De faunamæssige følger af spildevandsafledning til de ferske vand", ved magister Jørgen Dahl, Ferskvandsafdelingen, Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser

"Marin forurening med iltforbrugende stoffer", ved statsbiolog Ole Bagge, Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser.

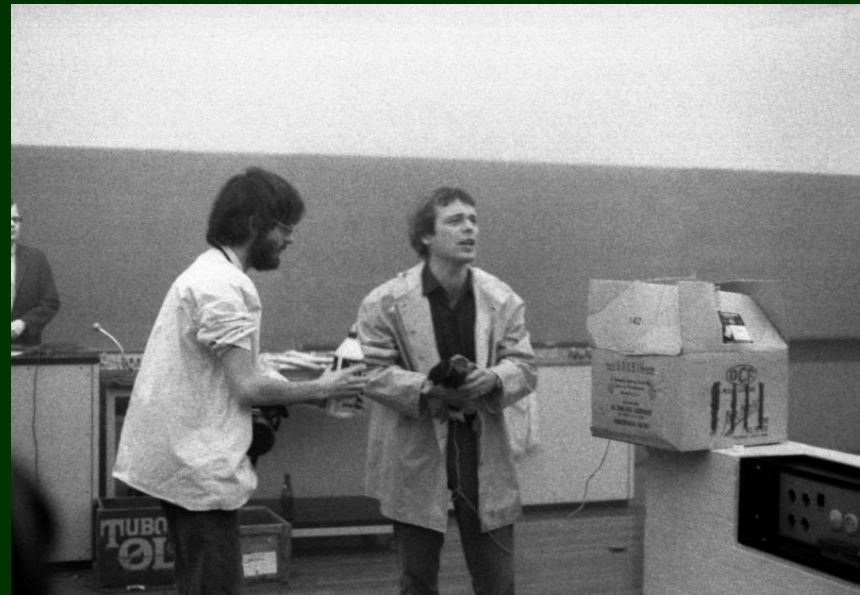
"Industriel forurening og fiskeforgiftning", ved statsbiolog Jan Boëtius, Fysiologisk Laboratorium, Danmarks Akvarium.

19.30 - ca. 22

FORURENING - EN SAMFUNDS-
OPGAVE

Debat om det danske samfunds stilling til forureningen af vore omgivelser. Kortere indlæg af:

Dr. Anker Nielsen,
Zoologisk Museum
Professor Morten Lange,
M.F.
Dr. med. Erik Uhl,
Sundhedsstyrelsen
Ordstyrer professor Valdemar Mikkelsen.

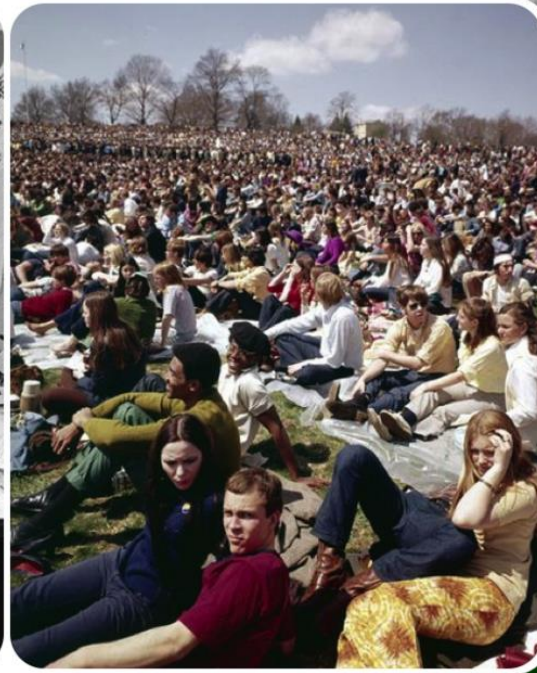
Activists Carl Herforth (left) and Peder Agger (right) with the soon-to-be-dead, oil-covered duck, Activists scattering smoke among the audience to make them feel the pollution

Program for the NOA pollution day,
9 March 1969.
(Den založení organizace)

22. duben 1970 Earth Day

- Gaylord Nelson, Pete McCloskey, Denis Hayes

The New York Times

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 23, 1970

Millions Join Earth Day Observances Across the Nation

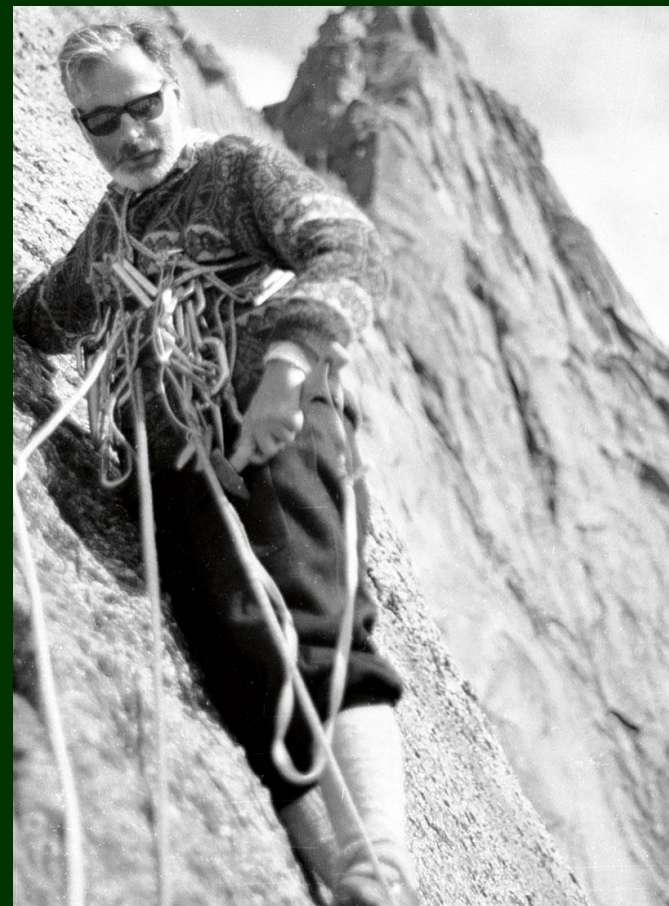
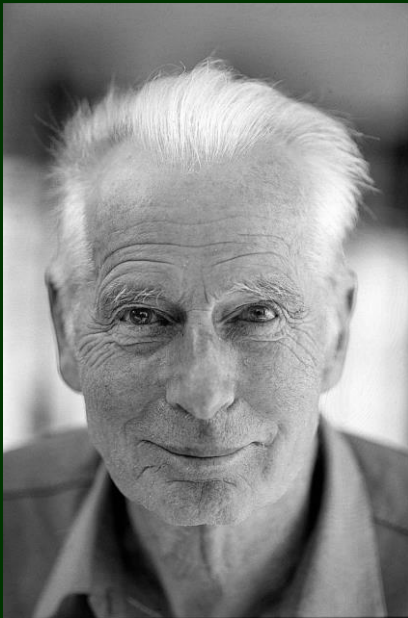
- Raymond F. Dasmann: *The destruction of California*, 1965
- Cornelis J. Briejér: *Zilveren sluiers en verborgen gevaren* (Silver Veils and Hidden Danger), 1967
- Lynn White, jr.: *The Historical Roots of Our Ecologic Crisis*, *Science* 1967
- Paul Ehrlich: *The Population Bomb*, 1968
- Garret Hardin: *The Tragedy of Commons*, 1968
- Konrad Lorenz: *Die acht Todsünden der zivilisierten Menschheit* (rozhlas 1970, knižně 1973)
- Barry Commoner: *The Closing Circle: Nature, Man, and Technology*, 1971
- Arne Naess: *The shallow and the deep, long-range ecology movement*. 1973
- E. F. Schumacher: *Small is Beautiful: A Study of Economics as if People Mattered*, 1973

Arne Naess (1912-2009)

Deep ecology, hlubinná ekologie

Arne Naess: The shallow and the deep, long-range ecology movement. A summary, 1973

„The Deep Ecology Movement“

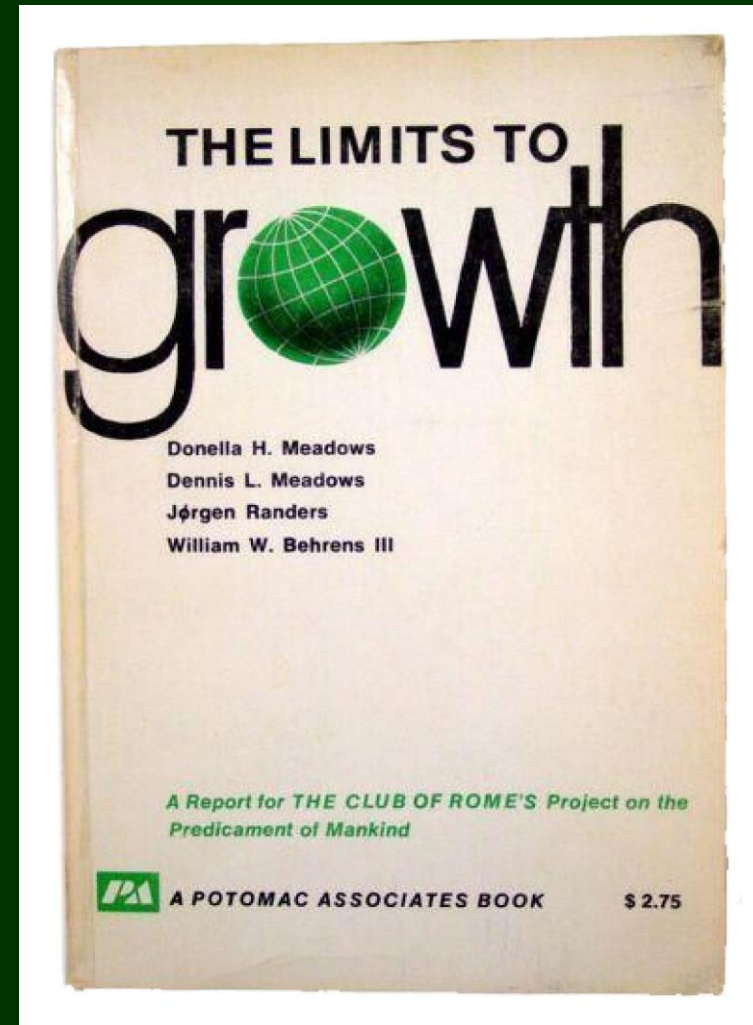
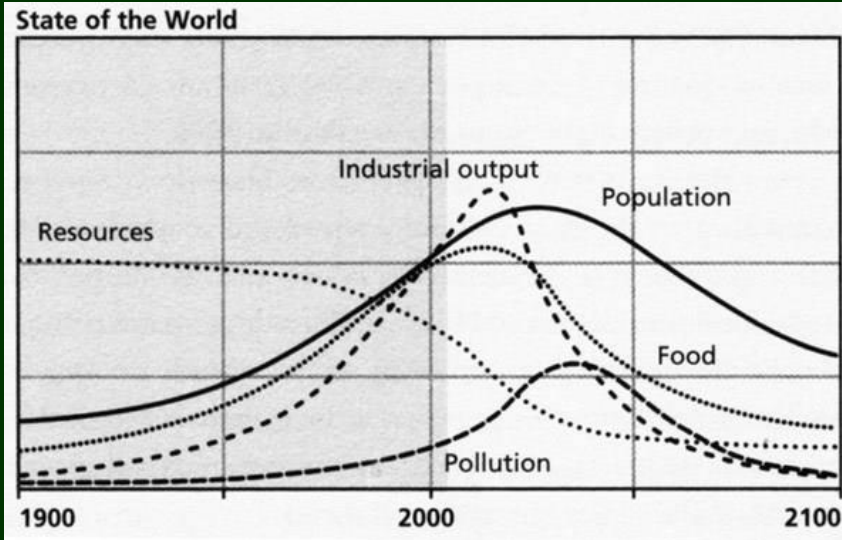

1972

Meze růstu (*The Limits to Growth*)

The limits to growth: a report for the club of Rome's project on the predicament of mankind

první zpráva Římského klubu (1968)

Zakládání (dodnes působících) masových organizací

Friends of the Earth International (FoEI)

1969

David Brower, Donald Aitken, Gary Soucie, (Robert Orville Anderson)

alamy stock photo

R9F638
www.alamy.com

Friends of the Earth 1970's Windscale
Sellafield Nuclear Protests, London 1977

Greenpeace

1971 (?)

D on't Make a Wave Committee - 1969

Jim Bohlen, Irving Stowe a Dorothy Stowe... etc.

Earth First!

1980

Dave Foreman, Mike Roselle, Susan Morgan,
Bart Koehler, Ron Kezar, Howie Wolke

September 1, 1980

Memo To: the leading intellectual and literary lights of EARTH FIRST

From: Dave Foreman

Re: EARTH FIRST Statement of Principles and Membership Brochure

Hey, buckaroos ... enclosed is a very rough draft of the above. Read it, add, delete, edit, throw it out and write your own. Rough as it is, I figure putting something down on paper will be the only way to get you all thinking about it. Feel free to criticize everything: concept, approach, grammar, spelling, whatever.

EARTH FIRST STATEMENT OF PRINCIPLES

- * Wilderness has a right to exist for its own sake
- * All life forms, from virus to the great whales, have an inherent and equal right to existence
- * ^{HU} Mankind is no greater than any other form of life and has no legitimate claim to dominate Earth
- * Humankind, through overpopulation, anthropocentrism, industrialization, excessive energy consumption/resource extraction, state capitalism, father-figure hierarchies, imperialism, pollution, and natural area destruction, threatens the basic life processes of EARTH
- * All human decisions should consider Earth first, humankind second
- * The only true test of morality is whether an action, individual, social, or political, benefits Earth
- * Humankind will be happier, healthier, more secure, and more comfortable in a society that recognizes humankind's true biological nature and which is in dynamic harmony with the total biosphere
- * Political compromise has no place in the defense of Earth
- * Earth is Goddess and the proper object of human worship

WILDERNESS WAR IN OREGON

BLOCKADERS ASSAULTED BY BULLDOZER FOREMAN RUN DOWN BY TRUCK

"If you don't get out of the way, I'm going to kill you!" screamed Flanley Construction Company bulldozer operator Fred Brown to five Earth Firsters blocking his path at the end of the remote road in the Siskiyou National Forest near Grants Pass, Oregon. But the five, Diana Warren, Molly Campbell, William Smith, Peter Swanson and Doug Norlie, stood firm. Brown charged them time and again with the rear of his machine. Finally, he turned the big rig around and buried them with dirt from the blade. The fight for the North Kalmiopsis was, in Mike Roselle's words, "a series of small, unassociated stories for details on each blockade."

The blockade to save 150,000 acres of remarkably diverse primeval forest had begun two weeks earlier on April 25 when Mike Roselle, Steve Marsden, Pedro Tama and Kevin Eschert had shut down operations on the Bald Mountain Road construction project for 3 1/2 hours until Josephine County Sheriff's deputies arrived to

arrest them. They were charged with disorderly conduct and spent the night in jail. The next day they were arraigned, give deferred sentencing and placed on probation for a year with the requirement that they not return to the construction area. They requested instead to do time but the judge ordered them out.

Nine days later, a group of seven Oregonians (Ric Bailey, Claudia Beausoliel, Roman Cooper, Mary Beth Nearing, Jim Goodwin, Ron Zook, and Eric Nicholson) blockaded construction at the same site - but with a twist. They handcuffed and chained themselves to the bulldozer when the police arrived to achieve a 4 1/2 hour shut-down. They were released from jail that day on their own recognizance. Kevin Everhart also was arrested for having been in the area. After spending another night in jail, he bailed out. The judge later dropped charges against him.

The Grants Pass Courier then featured an interview with bulldozer jockey Les Moore continued on pg. 4.

William Smith (hidden), Molly Campbell, Diana Warren, Peter Swanson and Doug Norlie pushed by bulldozers during Kalmiopsis Wilderness Blockade

Photo by Frank Sites

Tis - Svaz pro ochranu přírody a krajiny

1969-1979

1958 jako Sbor ochrany přírody Společnosti Národního muzea

Otakar „Ralf“ Leiský ad.

Velký Zákon

*Slyš Velký Zákon! Ten ať krok tvůj řídí.
Buď bratrem květů, stromů, zvířat, lidí
a netkni se jich nešetrnou dlaní,
jež z neznalosti někdy krutě raní!*

*Buď synem Slunce! Cti je myslí čistou
a v jeho světle ber se stezkou jistou,
neb měsíc klam je – právem noci spánek
a den chce čin; slyš, volá jitřní vánek!*

*Měj bystré oko, neviděn vše shlédni
a tiše kráčeš, zvěř jak o poledni!
Je hluk tvým zrádcem – hlupák jenom hlučí;
buď strážcem ticha, který za klid ručí!*

*Svůj tábor ukryj, oheň střež jak poklad,
však odcházíš-li, zahlad každý doklad,
že byl tu člověk! Koho stopa zradí,
ten ztrátou práva nedbalost svou hradí.*

*Měj v úctě vodu! Čím je bez ní země?
Jen moudrým pramen hudbou zvoní jemně.
Kdo chceš ji slyšet, poznat sil svých míru,
změň činem, službou, obětí svou víru!*

*Vše uč se chápat – celičký svět vůkol!
Je chránit život posvátný tvůj úkol!
Buď bratrem květů, stromů, zvířat, lidí
a miluj ty, kdo Zákonem se řídí!*

Ralf

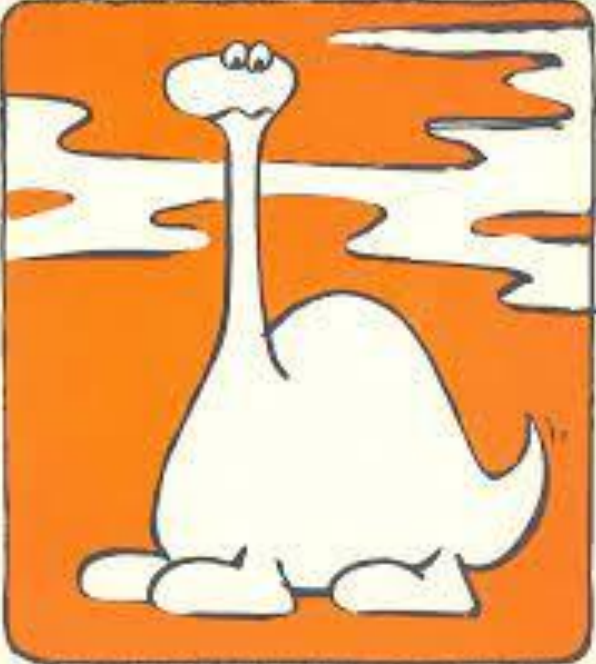
ČLENSKÝ ZPRAVODAJ

1-5 PRAHA BŘEZEN 1972

Hnutí Brontosaurus 1974

BRONTOSAURUS TO NEPŘEZIL

BRONTOSAURUS TO NEPŘEZIL, PROTOŽE PŘEROSTL SVĚ NOŽI.
MŮSTI **CLOVEK** NAŠÍ SPOLEČNOSTI VŠAK DOKÁŽE SVĚ ŽI-
VOTNÍ PROSTŘEDÍ CHRÁNIT A PŘETVÁŘET. * KÁŽDY Z NÁS
MŮŽE PŘILOŽIT RUKU K DÍLU V AKCI **ROK OCHRANY**
A TVORBY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ 1974, KTEROU
PŘIPRAVIL ČESKÝ ÚJV SSM.

CHRAŇ SVĚ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ!

Zelení jako nová síla v politice

1972

United Tasmania Group (Austrálie), Values party (Nový Zéland)

1973

PEOPLE (Británie – pak Ecology party a pak Green Party)

1980

Die Grünen (Německo)

1982 (dvě strany):

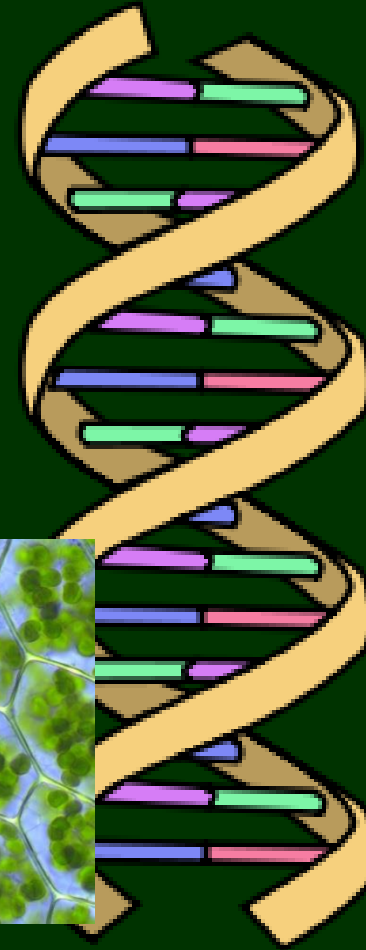
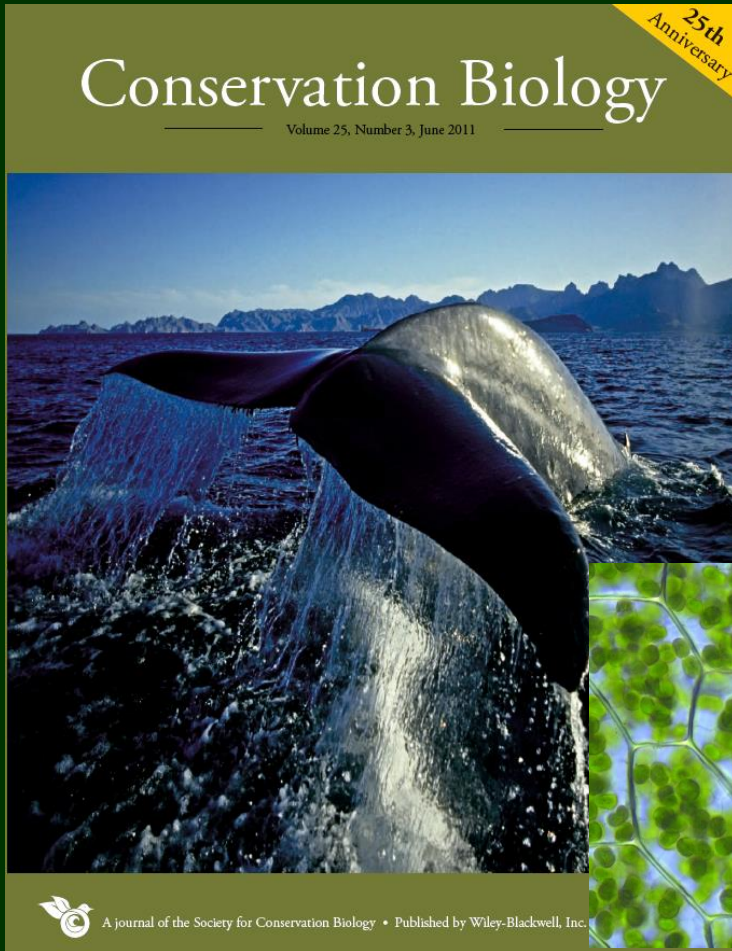
Die Alternative Liste Österreichs + Vereinte Grüne Österreichs (VGÖ)

... Die Grüne Parlamentspartei (1986–2017)

Österreichs ... **Die Grünen – Die Grüne Alternative**

Biology

Konzervační období, cca 1950-1980

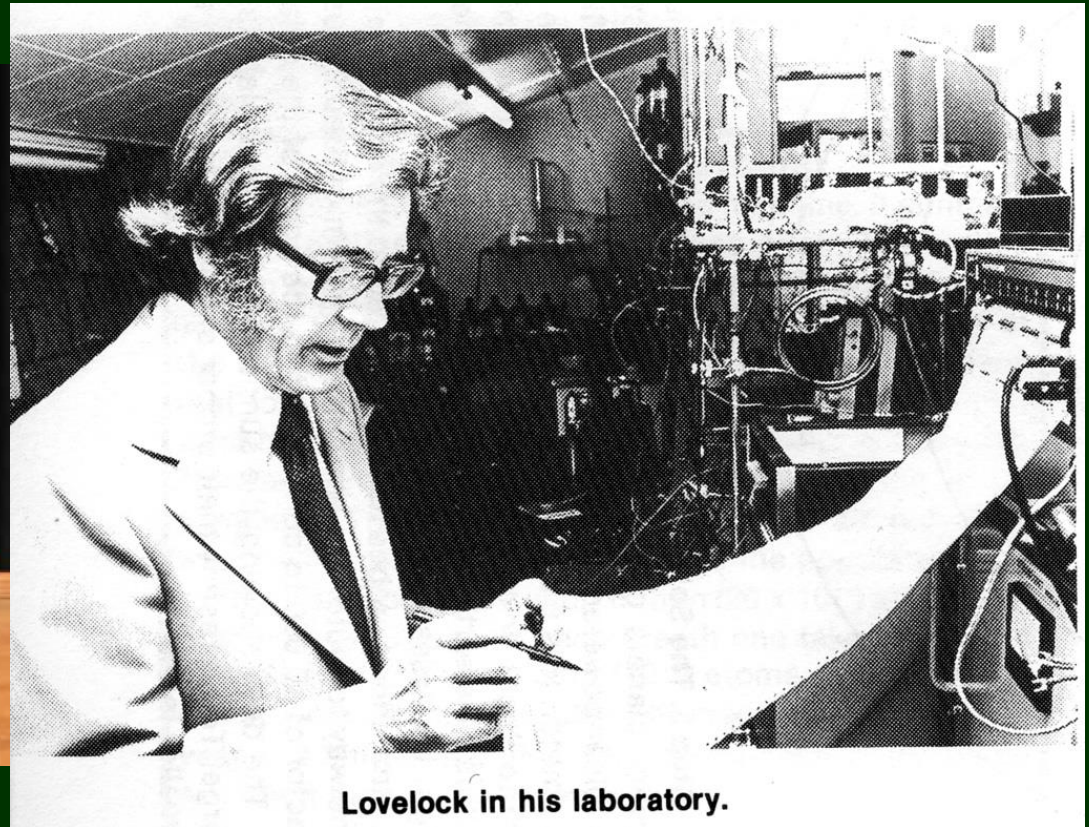
Vytváření reprezentativní soustavy ohrožených biotopů a typů prostředí

Hypotéza Gaia, 1977

- **James E. Lovelock (*1919) + Lynn Margulis**

čes. např. Lovelock, J.: *Gaia. Nový pohled na Zemi*, 2001

Lovelock in his laboratory.

1978 **Ochranářská biologie** jako samostatný obor San Diego 1. mezinárodní konference na toto téma, časopis *Conservation biology*

Michael Soulé, Paul Ehrlich, Jared Diamond

Ochranářská ekologie - 80. a 90. léta, z ochranářské biologie zdůrazňující ekosystémový přístup (ecosystem approach) a péči o ekosystémy (ecosystem management)

